

**Przedmiotowe Zasady Oceniania
Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza
w Promniku**

BIOLOGIA

Sabina Skoczylas

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii w Szkole Podstawowej im H. Sienkiewicza w Promniku

Spis treści.

- 1. Kontrakt między nauczycielem i uczniem.**
- 2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności**
- 3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności**
- 4. Obszary aktywności.**
- 5. Kryteria oceniania (wymagania na poszczególne stopnie).**
- 6. Waga poszczególnych stopni.**
- 7. Informowanie o wymaganiach i postępach ucznia**
- 8. Ocena uczniów z zaleceniami PPP**

1. Kontrakt między nauczycielem i uczniem

1. Sprawdziany są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, wtedy podany jest także zakres wiedzy i umiejętności.
2. Kartkówki (prace pisemne z trzech ostatnich tematów) nie muszą być zapowiadane.
3. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce musi go napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (do dwóch tygodni od dnia przyścia do szkoły)
4. Jeden sprawdzian (lub jedną kartkówkę) w półroczu można poprawić, jeżeli uzyskana ocena nie jest satysfakcjonująca dla ucznia. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania wyników sprawdzianu (kartkówki). Uczeń poprawia pracę tylko raz. Pod uwagę brane są obie oceny. Przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu możliwa jest poprawa dwóch prac pisemnych na tych samych zasadach
5. Oceny z odpowiedzi ustnych nie podlegają poprawie
6. Uczeń ma prawo do jednokrotnego w ciągu semestru zgłoszenia nieprzygotowania się (niegotowość do odpowiedzi) do lekcji bez uzasadniania przyczyny oraz do jednokrotnego zgłoszenia braku pracy domowej, która ma być uzupełniona na najbliższą lekcję. Za brak pracy domowej uznaje się również brak zeszytu w dniu, na który należało przynieść pracę. Nieprzygotowanie powinno zostać zgłoszone na początku lekcji - w przeciwnym razie uczeń otrzyma ocenę niedostateczną.
7. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde następne nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
8. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej lub sprawdzianu.
9. Aktywność na lekcji jest nagradzana „plusami”. Za 6 „plusów” – uczeń otrzymuje ocenę celującą, za 5 bardzo dobrą, za 4 dobrą itd.
Plus (+) może otrzymać uczeń za:
  - krótką odpowiedź uzupełniającą czyjąś wypowiedź
  - prawidłowe rozwiązanie problemu postawionego przez nauczyciela na lekcji wprowadzającej nowy materiał
  - rozwiązywanie zadań dodatkowych
10. Brak odpowiedzi, odpowiedź niepoprawna na pytanie nauczyciela w czasie lekcji z bieżącego materiału jest oceniana jako „minus”. Za 3 minusy uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. Uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
12. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia formy wyrównania braków lub pokonania trudności.

13. Na początku lekcji uczniowie mogą pisać niezapowiedziane krótkie kartkówki (tzw. „wstępniaki”) sprawdzające stopień opanowania materiału z poprzedniej lekcji obejmujące zakresem ostatnią lekcję (lub temat). Mogą uzyskać z nich plusy (+) lub minusy (-). Jeśli odpowiedź ucznia jest połowiczna, uczeń nie uzyskuje ani plusa ani minusa. Za 5 „plusów” – uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, 4 – dobrą, 3 – dostateczną itd. Waga tej oceny jest taka sama jak zwykłej kartkówki.

2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

- Sprawdziany,
- Kartkówki,
- Odpowiedzi ustne ucznia,
- Prace domowe (ustne, pisemne),
- Ćwiczenia praktyczne (przeprowadzenie eksperymenty, hodowle i doświadczenia)
- Zeszyt przedmiotowy,
- Prace długoterminowe (referaty, pomoce dydaktyczne),
- Udział w konkursach,
- Obserwacja ucznia (przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupach)

Liczba i częstotliwość pomiarów jest zależna od realizowanego programu nauczania oraz liczby godzin w danej klasie; jest modyfikowana, co semestr

FORMY AKTYWNOŚCI	CZĘSTOTLIWOŚĆ W SEMESTRZE
SPRAWDZIAN	2 (3)
KARTKÓWKA/ODPOWIEDŹ USTNA	2 (4)
PRACA DOMOWA	1(2)
AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI	NA BIEŻĄCO
PRACE DŁUGOTERMINOWE	1
PRACE DODATKOWE	NA BIEŻĄCO

3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności

1. Ocena prac pisemnych.

Sprawdziany (prace klasowe jednogodzinne) - zawierają punktację za poszczególne zadania oraz kryteria punktowe na poszczególne stopnie. Są one oceniane zgodnie z następującymi kryteriami procentowymi:

0% - 29%	NIEDOSTATECZNY
30% - 49%	DOPUSZCZAJĄCY
50% - 69%	DOSTATECZNY
70% - 84%	DOBRY
85% - 94%	BARDZO DOBRY
95%- 100%	CELUJĄCY

Za uzyskanie górnej granicy punktów z danego przedziału procentowego dodaje się do oceny "+", za uzyskanie dolnej granicy dodaje się do oceny „-”.

Kryteria procentowe są zgodne ze Statutem.

2. Ocena odpowiedzi ustnej.

Ocenianiu podlegają: zawartość rzeczowa, argumentacja, stosowanie języka biologicznego, sposób prezentacji, poziom wymagań.

3. Ocena pracy w grupie

Ocenianiu podlega:

- a. Zaangażowanie ucznia,
- b. Akceptowanie zasad współzycia w grupie,
- c. Umiejętność słuchania innych,
- d. Uzasadnianie swojego zdania,
- e. Prezentowanie rezultatów pracy grupy

4. Ocena pracy domowej

- a. Postawienie „parafki” oznacza stwierdzenie samego faktu wykonania pracy.
- b. Postawienie oceny z ewentualnym komentarzem oznacza dokładne sprawdzenie pracy.
- c. Prace domowe mogą być: indywidualne krótkoterminowe z lekcji na lekcję (wykonywanie samodzielnie zadań i ćwiczeń) lub długoterminowe (np. referat, opracowanie zagadnienia, wykonanie pomocy dydaktycznej, projektu), prowadzenie zeszytu z notatkami z lekcji.
- d. Pracą domową może być praca w grupie - realizowanie ćwiczeń zespołowych na lekcji i w ramach pracy domowej lub realizowanego projektu

5. Ocena aktywności

Ocenianiu podlega:

- a. Częste zgłaszanie się na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi,
- b. Udział w dyskusji
- c. Wypowiedzi w trakcie rozwiązywania nowych problemów
- d. Eksperymentowanie w toku lekcji
- e. Pomysł, inicjatywa

4. Obszary aktywności.

Na lekcjach fizyki oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć biologicznych
2. Znajomość i stosowanie poznanych definicji i pojęć
3. Prowadzenie rozumowania
4. Rozróżnianie przedstawicieli należących do różnych grup organizmów
5. Stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów z życia codziennego
6. Rozumienie znaczenia przyrody dla człowieka i wpływu człowieka na przyrodę

5.Kryteria oceniania (wymagania na poszczególne stopnie) oceny śródroczne i roczne.

Ogólne wymagania edukacyjne z biologii niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych:

Uczeń otrzyma ocenę **celująca**, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- opanuje wiadomości i umiejętności ponadprogramowe,
- posługuje się bogatym słownictwem biologicznym,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, uzyskuje maksymalne wyniki z prac pisemnych i odpowiedzi ustnych, odpowiada na dodatkowe pytania,
- potrafi wykorzystywać uzyskaną wiedzę na lekcjach innych przedmiotów oraz poza szkołą,
- trafnie analizuje i interpretuje oraz samodzielnie opracowuje i przedstawia informacje oraz dane pochodzące z różnych źródeł,
- trafnie analizuje zjawiska i procesy biologiczne,
- potrafi zaprojektować doświadczenie biologiczne i zinterpretować jego wyniki,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, trafnie dobierając liczne przykłady.

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobra**, jeżeli:

- opanuje w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie posługuje się słownictwem biologicznym,
- wykazuje szczególne zainteresowanie naukami biologicznymi,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje co najmniej 85% punktów, udziela pełnych odpowiedzi na pytania podczas odpowiedzi ustnych,
- trafnie analizuje i interpretuje informacje i dane pochodzące z różnych źródeł,
- potrafi zinterpretować zjawiska biologiczne,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dobra**, jeżeli:

- opanuje bardziej złożone wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania oraz posługuje się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 70-84% punktów,
- korzysta z wielu różnych źródeł informacji,
- poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, wyciąga właściwe wnioski oraz trafnie dobiera przykłady,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych problemów, w przypadkach trudniejszych rozwiązuje problemy z pomocą nauczyciela.

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeżeli:

- opanuje najważniejsze, przystępne i niezbyt złożone wiadomości i umiejętności programowe, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela odpowiedzi na proste pytania, posługując się zrozumiałym językiem i podstawową terminologią biologiczną,
- wykazuje zadowalającą aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 50-69% punktów,

- korzysta samodzielnie lub z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- zazwyczaj poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, podaje nieliczne przykłady,
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeżeli:

- opanuje wiadomości i umiejętności programowe w stopniu umożliwiającym kontynuowanie dalszego kształcenia,
- udziela odpowiedzi na pytania o niskim stopniu trudności, posługując się zrozumiałym językiem i elementarną terminologią biologiczną,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji, z prac pisemnych uzyskuje 30–49% punktów,
- korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podstawowych źródeł informacji.

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeżeli:

- nie opanował w stopniu umożliwiającym dalsze kształcenie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- nie przyswaja wiedzy oraz jest niesystematyczny w wykonywaniu prac domowych,
- nie posługuje się elementarnymi pojęciami biologicznymi oraz nie próbuje rozwiązać zadań o minimalnym stopniu trudności,
- nie wykonuje instrukcji i nie podejmuje współpracy z nauczycielem,
- wykazuje bierną postawę na lekcji, z prac pisemnych otrzymuje poniżej 30% punktów.

6. Waga poszczególnych stopni.

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności i wag:

Ocena śródroczna – waga 4

Sprawdzian – waga 3

Kartkówka – waga 2

Odpowiedź ustna – waga 2

Praca domowa – waga 1

Aktywność na lekcji i poza nią, praca w grupach – waga 1

Eksperymenty, hodowle, pokazy – waga 1

Średnia ważona liczona jest według wzoru:

Suma iloczynów (ocena x waga)

Suma wag

Jest oceną wyjściową do wystawienia oceny śródrocznej.

ŚREDNIA WAŻONA	OCENA
1,6 – 2,75	DOPUSZCZAJĄCA
2,76 – 3,75	DOSTATECZNA
3,76 – 4,75	DOBRA
4,76 – 5,75	BARDZO DOBRA
5,76 - 6	CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje również uczeń, który otrzymał ocenę bardzo dobrą i zajął wysoka pozycję w konkursie biologicznym.

Ocena roczna jest liczona jak śródroczna, przy czym waga oceny śródrocznej wynosi 4.

7. Informowanie o wymaganiach i postępach ucznia

Informowanie uczniów:

- nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny
- uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny

Informowanie rodziców:

- podczas wywiadówek i indywidualnych spotkań z rodzicami, rodzic może uzyskać informację o postępach w nauce oraz ma prawo do wglądu prac pisemnych swojego dziecka
- rodzice zobowiązani są do podpisywania sprawdzianów dziecka, które otrzymali do wglądu.

8. Ocena uczniów z zaleceniami PPP

- Nauczyciel dostosowuje wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe i choroby uniemożliwiające sprostanie wymaganiom programowym, potwierdzone orzeczeniem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub opinią lekarza – specjalisty.
- w ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni:
  - wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
  - możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,
  - konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
  - branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych,
  - możliwość (za zgodą ucznia) zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną (praca klasowa lub sprawdzian),
  - podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego,
  - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,
  - możliwość udzielenia pomocy w przygotowaniu pracy dodatkowej.

Prace pisemne uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim są oceniane zgodnie z następującymi kryteriami procentowymi:

0% - 14%	NIEDOSTATECZNY
15% - 34%	DOPUSZCZAJĄCY
35% - 49%	DOSTATECZNY
50% - 64%	DOBRY
65% - 79%	BARDZO DOBRY
80% - 100%	CELUJĄCY

Uczniowie niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym otrzymują oceny opisowe, które zapisuje się w specjalnym zeszycie dołączonym do dziennika.